

Виходить у Львові
щодня (крім неділей і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ І
Адміністрація: ул.на
Чарнопольського ч. 13.

ПИСЬМА приймають ся
лиш франковані.

РУКОПИСИ
взятають ся лиш на
окреме жадане і на зво-
женем оплати поштової.

РЕКЛАМАЦІЇ
негапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

Передплата у Львові
в агенції дневників на-
саж Гавсмана ч. 9 і
в ц. к. Старостах на
провінції:
на цілий рік К 4.80
на пів року „ 2.40
на чверть року „ 1.20
місячно . . . „ —.40

Поодинокое число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10.80
на пів року „ 5.40
на чверть року „ 2.70
місячно . . . „ —.90
Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

Акція пос. дра Гломбінського. — Кретиїська
справа і можливість вибуху турецько-грецької війни.

Християнсько-суспільна кореспонденція
„Austria“ доносить: презес Кола польського, др.
Гломбінський, запросив проводирів парламен-
тарних партій, охочих до роботи а між ними
також і славянських партій в виключенем сла-
вянських партій, які роблять обструкцію, на
второк дня 17 с. м. на конференцію до чер-
воної сали палати послів. Предметом тої конфе-
ренції мають бути головні ради, яких треба
уділити правительству в цілі осягненя пра-
вильної роботи в Раді державній. Також і спра-
ва зробленя чеський сойм адібним до роботи
має прийти під наради. Предложено утвореня
нової коаліції не вйде в програму конферен-
ції, однак справа часткової реконструкції ка-
бінету буде імовірно порушена, хоч дотеперш-
ні донесеня в сій справі суть, як здає ся, пе-
редчасні. З нагоди того запрошеня на конфе-
ренцію зі сторони дра Гломбінського покля-
кано на день 16 с. м. членів вольнодумних ні-
мецьких партій на конференцію. Того дня збе-
ре ся на наради також президія соціально-
демократичного союзу.

Тота сама кореспонденція в другій ста-
ті про реконструкцію кабінету каже, що акція
дра Гломбінського має на цілі добро самого
парламенту, чого найліпшим доказом єсть за-
візване соціально-демократичного клубу до
участі в приверненю здібности парламенту до
праці. Пос. Гломбінський руководив ся мабуть
також журбою о скріпленю впливу Кола поль-
ського через солідарне виступленя. Група пос.
Стапінського має після тої кореспонденції за-
няти сильнішу позицію в колі. Згадана ко-
респонденція зазначає наконець, що др. Глом-
бінський не підняв ся своїй акції без попере-
дного порозуміння з правительством і що она
єсть помічю для кабінету.

„N. fr. Presse“ доносить про акцію дра
Гломбінського: Запрошена, яке др. Гломбін-
ський вислав до проводирів партій охочих
до роботи, треба брати в звязи з рядом дуже
інтересних політичних конференцій. Перед
кількома днями перебував міністер торговлі
др. Вайскірхнер в Ішлю, де основко вараджу-
вав ся з міністром фінансів др. Біліньским.
Презес кола польського, проф. Гломбінський
був дня 6 с. м. в Ішлю і переговорював багато
годин з міністром фінансів др. Біліньским. По
тій нараді вислав др. Гломбінський запрошеня
до проводирів партій. З Ішлю поїхав др. Глом-
бінський до Зальцбурга. Там мав він дня 7.

с. м. нараду з пос. др. Сильвестром, котра
тривала чотири години.

З Зальцбурга поїхав др. Гломбінський до
Кіцбінгеля. Там перебував, як звістно бар. Бі-
нерт. Презес кола польського явив ся вже ве-
чером того дня у него, щоби з ним конферу-
вати. Треба ще додати, що перебуваючий в
Ішлю міністер фінансів др. Біліньський нара-
джує ся що дня телефонічно з президентом
міністрів бар. Бінертом. Треба лиш — так ска-
зала довірочна особа до дописувателя згаданої
газети — вказати лиш на поверховні річі,
щоби піанати, що акція презеса кола поль-
ського має як найбільше значінє і що она по-
чала ся в порозуміню з правительством.

А знов на иншій місці пише згадана га-
зета: Підприємство, до якого взяв ся голова
польського клубу, виходить, як здає ся, із слуш-
ної розваги. Проводирі партій мають зібрати
ся дня 17 с. м. щоби радити над потребами
парламенту. Всяку гадку о якійсь коаліції по-
кидають, хотять бути скремними і утворити
лиш блок здібний до роботи, до котрого могли
би без застереженя приступити всі ретельно
бачаючі партії. У німецьких партій знаходиться
ся гадка, охотну піддержку. Всі вискази
німецьких проводирів з найновішого часу го-
дять ся в тім, що коаліцію серед теперішних
відносин треба безусловно закинути і що лиш

4)

Він не оженив ся.

З німецького — Фридриха Тіме.

(Дальше).

4.

Знайшла ся добра нагода. Коли він на
другий день перед полуднем увійшов до ком-
нати вдовиці, встав він Гертруду саму.

Она показала ся люба і звичлива, але все-
таки в чертах її лица слідно було якийсь
смуток. Пускав ся кілька разів — та ні, якось
не ішло. Не міг себе перемочити. Він уважав та-
ку роботу за невдячну мало що не за якийсь
вдочин.

Водю таки з матірю поговорити — поста-
новив собі.

Матір ходила кудись і вернула домів,
Гертруда винесла ся до кухні. Знов добра на-
года. Судьба давала ему доказ як рідко якої
прихильности. Стояв майже цілу годину сам
один перед панєю Фогльовою — але таки не
міг якось зважити ся.

Ліпше хйба напишу — сказав сам до
себе.

Пішов до своєї комнати і написав довгий
лист повен вдячности і дружби, в котрім в ду-
же делікатний спосіб порушив дразливу спра-
ву і просив, щоби ему в спільнім інтересі виба-
чили, коли би він радше уступив ся з так
привітного для него помешканя.

Він знав, що они певно не будуть ста-
рати ся его здержувати. Тай не будуть гніва-
ти ся на него, бо они его розуміють. Але Гер-
труда, коли она справді, має якийсь сердечнійшій
чутства для него, чулаби ся мимо того дуже
нещасливою.

Як же мав він той лист передати? Чи
почтою? Чи може покласти її на столі?

Обі дами були виїшли, отже се була най-
коротша дорога. По якімсь часі пішов він ниш-
ком до їх помешканя і зробив, як собі був по-
становив. Захрадав ся як той влочинець, що
хоче допустити ся якоїсь крадежі. Хотів виї-
ти і аж пізно вечером вернути, щоби не бути
свідком того, що сей лист наробить. Як же
невдячним як нужденним мусів він їм тепер
видавати ся!

Вже наложив був капелюх і убрав свій
плащ, коли прийшла ему нова гадка до голови.

Як смів би він по таким поступованю
показати ся тим дамам на очи? Він би не ва-
жив ся. Ні, хйба би випровадив ся а тоді аж
написав. А вжеж, що так ліпше.

В горячковім поспіху пішов ще раз до
комнати дам по лист. Аж таки лєкше відот-
кнув, коли щасливо сховав его до кишені і вер-
нув знову до своєї комнати.

До випровадження знайде ся чей якийсь
причина.

Думав і думав та не міг нічого видума-
ти — з відповідженем було так само як з ли-
стом. Не мав відваги до того. Справді, пані
Фогльова була для него як друга матір а Гер-
труда як запопадлива сестра. Сльози станули

ему в очах, коли роздивляв ся по своїй ко-
мнаті з тільки доказами любови походичими
з її руки. Ах, чомуж мусів він, чоловік мяг-
кого серця і з так делікатним чутством пола-
сти в таке положеня! Дячого судьба не на-
вістала тим якогось сильнішого характеру?
Річ певна, що й безважливійшій натурі шука-
ли би тут надармо якогось виходу.

Наслідок був такий, що він своє рішеня
відкладав з дня на день — звичайний спосіб
людий слабої натурі.

Так надійшло навечеря нового року або
як звичайно кажуть Сильвестра. День перед
тим стрітив він був на проході Маргу Дора-
нівну. Ох яка красна яка зватна показала ся
она ему! Але тога коротка стріча полишила в
нім лиш глибоку рану. Она була супротив не-
го така холодна, так відвертала ся від него.
Він не думав о тім, що она, коли ним інтере-
сувала си і сподівала ся гллубшого заінтересо-
ваня з его боку, була би мала право сподівати
ся дальших кроків, а брак їх мусів викликати
в ній холодність і відверненє, він чув ся лиш
обидженим і все то приписував тому, що его
власна особа не притягав нікого до себе. Его
не міг нікто любити — нікто! Він ані не хо-
роший, щоби когось притягати, ані не дотеп-
ний, ані взагалі не має нічого такого, що дру-
гим би на ній сподобало ся. О, він строго су-
див сам себе на дорозі до дому.

Примноблений увійшов до своєї комнати,
сів собі на крісло коло вікна і снів тяжко за-
думаний та думав так, роздумував, аж коли
вже добре було змерло ся.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 9-го серпня 1909.

чесна більшість до роботи, котра підняли би борби против обструкції, може числити на німецькі голоси. Закрите палати послів спонукало всі партії пригадують. Акція дра Гломбінського єсть знаком, що погляди зачинають прояснювати ся. Не хотять більшости коаліційної лиш більшости до роботи. В тім лежить зародок надії.

Наконець доносять з Відня: Дня 18 с. м. яко в день уродин Цісаря відбуде ся традиційна рада міністеріяльна а дня 19 с. м. буде відбувати ся дальше. На засіданю з дня 19 с. м. рада міністеріяльна буде вже могла радити над вислідом відбутої дня 17 с. м. конференції партій.

З Константинополя доносять до берлинських газет, що серед турецького населеня воєнний настрій стає щораз більший. В многих місцевостях відбувають ся збори, на котрих ухвалюють резолюції вмірені против Греції і вимагають правительство до залагодження справи з оружьем в руці. Турецкі підприємці видаляють масами грецьких урядників.

Із Солуня доносять, що над грецьку границю вислано значні військові сили а іменно чотири баталіони артилерії, два баталіони піхоти і скорострільні пушки. Вмарш до Тесалії може наступити кожної хвили.

В суботу доручено в Атинах ноту турецьку, котрої зміст ми подали в посліднім числі. Грецькай президент міністрів Радіс застеріг собі відповідь до вчера. Тимчасом віделякала ся Греція в справі Крети до держав. Константинопольські круги дипломатичні побоюють ся, що Туреччина буде мусіла піддати ся напорови публичного мнїя. Противно же в кругах Порти суть тої думки, що навіть зрване дипломатичних зносин з Грецією не означає ще війни і що Порте має досить средств до удержаня публичного мнїя в спокою. Як зачувати, опікунчі держави лагодять средства в тій ціли, щоби не допустити аби турецька флота могла вислати свої войска на Крету.

вислано з агентом до якогось „пана“, що раїть службу, але він его не пізнав. Остаточо для довінченя великоміського образованя замкнено Лазюка до поліційного арешту, бо бідачisko не мав де примістити ся.

— **Руска приватна гімназія в Рогатині.** Як в кожній ново основаній гімназії взагалі, так і в рогатинській трикласовій гімназії, не є ще все як слід уладжене і число учеників не може бути на разі усталене, навіть в приближеню, бо кромі курсистів, які вже аголосили ся, можуть аголосити ся по феріях і инші приватисти і ученики других гімназій. Щ би через се початок науки не треба було відкладати, пожадавим булоб, щоби рефлектуючі на вписи до тої гімназії аголосували ся письменно вже тепер, так щоби за час ферій можна придбати і потрібні сили учительські і приготувати відповідний льокаль і т. п. Там більше пожадані такі аголошеня, бо не є виключена така фреквенція, що може зайти потреба уладити вже в осени по 2 відділи у всіх трох клясах. Аголошеня приймає тимчасом та уділює всяких інформацій що до условія прийнятя, евентуальних іспитів вступних або доповняючих о. Омелян Ваньо, царок в Залозові, ц. Рогатин. До бурси аголосувати ся треба на адресу о. Теодосія Кудрика, настоятеля бурси в Рогатині і то як найшвидше, бо є думка цемістити в бурі всіх потребуючих більшої помочі наукової чи нагляду.

— **Пригадуємо,** що перша хліборобска вистава в Стрию буде отворена 19 го вересня с. р. Кожде село, кожний свідомий господар повинен взяти участь в тій виставі — виставляючи найдобріший плід своєї рілі і праці. Аголошеня належить слати на адресу: „Краєвий союз господарско молочарский в Стрию“.

— **Репертуар руского театру в Борцеві.** (Сала „Народного Дому“. Початок о 8 вечером).

Ві вторник, дня 10 серпня с. р. „Хата за селом“, народний образ в 5 діях зі співами і танцями перероблений з повісти Крашевського. — Музика Носковського.

— **Ізза капелюха.** З Жабня, в західній Галичині доносять про сїдуючу страшну трагедію в родині, яка стала ся ізза капелюха: Жінка жидівського купця в Жабні М. В. купила собі семи днями капелюх за 20 корон. Побоюючись гвізу чоловіка, що купила капелюх за так високу ціну, сказала ему, що заплатила 8 К. Нещасте однак хотіло, що коли „розтратила“ жидівка показувала свій новий капелюх приятельці, котра сказала, що капелюх „варг 20 К“, жид, що молив ся в сусідній компаті, чув їх розмову і страшно розлючений

— **Відзначене.** С. Вел. Цісар висказав преидентови суду окружного в Коломиї, радникови Двору Волод. Середовському а нагоди перенесеня его на власну просьбу в сталий стан слочинку найвише призначене за вірну службу.

— **Др. Евген Олесницький,** посол до державної Ради і Союму аложиць звіт посольський перед своїми виборцями I. в Сколім: в п'ятницю (по Преобр. Г.) дня 20 серпня с. р. о годині 12-ій в полудне в сали маїстрату Скільського, а II. в Стрию: в четвер (перед Успен. Богород.) дня 26 серпня с. р. о годині 12 в полудне в великій сали „Народного Дому“.

— **До приватної рускої гімназії в Яворові** до I. класи записало ся перед феріями 49 учеників; слабше підготовлені будуть здавати іспит по феріях, а буде їх еще до 20 учеників. II. класу гімназіяльна числить 35 учеників. Посгоронних учеників т. е. з повіту аворівського є до тепер 20; для тих місцевий адміністраційний комітет закладає бурсу і в тій ціли скликав на день 2 серпня с. р. ширший комітет гімназіяльний в цілого повіту до обговореня всіх важнійших справ гімназії і бурси. Польска гімназія в Яворові має вписаних до I. кл. гімн. 19 учеників.

— **В інституті СС. Василіянок** в Станіславові є ще кілька опорожнених місць. Платня за удержане виносить 44 К місячно. Пригадуємо також, що при Інституті утримує ся приватна жіп. учит. семинарія, а з роком шк. 1909/10 отвірає ся I. і II. кл. школи народної. Ближні інформації подає гаряд інституту при ул. Заболотівській ч. 13.

— **Перша наука у великім місті.** Григорій Лазюк, 14-літній, приїхав в Вовчух, городського повіта до Львова шукати собі якоїсь роботи. Щоби тут борше уцивілізував ся, дістав бідачisko на самім вступі до великого міста таку науку, якої певно не забуде. У Львові причепив ся до него якийсь „пан“ і обіцяв вишукати службу. Лазюк переночував у того „пана“, а на другий день якийсь „пан“ відобрав від него службову книжочку і 10 корон; той „пан“ повів его на Ринок і тут кавав на себе ждати. „Пан“ очевидно більше не вернув а хлопець бідачisko блукає ся по Ринку, аж его забрав поліційя і повів на поліцію. Тут умів Лазюк лиш тільки сказати, що дїм, в котрім він вочував, мав число 9. Лазюка

Аж ось хтось задукав. Пані Фогльова всунула голову.

— Чи підете де нікі, пане Борішайн?

— Я — ні. Дячого?

— Може вам принести склянку пуншу?

Таж нині Сильвестра! Доси він кожного Сильвестра опровадив з дмаами, ах, так сердешно і мило та гармонійно! Щоби то они собі подумали, що відчули би, як би він перший раз виїмку зробяв.

— Я зараз там прийду — відповів він борзо та й додав ще скорше — коли дозволяте.

Пані Фогльова на то лиш усміхнула ся. Преці то розуміло ся.

Прийшов. Був нині так якось ніжно, так вражливо настроений. Пунш, до котрого привик був лиш в дуже скромній мірі, небавком ще збільшив его вражливість. Тут нікто ним не погорджував, нікто его не обаджав! Тут поважали і цїнили его, знали его навички, розуміли его вдачу!

А як хорошенько Гертруда нині виглядала! Чомуж не міг її любити? Що то взагалі любов?

Сам з себе гірко засміяв ся.

Справдешна вечера небавком минула; около десятої години подала Гертруда ще надзвичайну перекуску.

— Кавяр — заїтила она миленько. — Ви певно не схочете їсти, пане докторе.

Яка она добра! Принесла ему его улюблений присмак! Тим тяжше відчував він в сій хвили свою невдячність. Майже мимо волі вхопив її за руку і стиснув міцно.

Якіж ви добрі, які добрі, панно Гертрудо!

Она видивилась адовоана на него, не розуміючи дячого він за таку дрібничку так сердечно дякує. Але в найближшій хвилі спалевіла ціла, а груди її піднімала ся живійше від скорого віддеху. Она не витягала руки а кандидат на професора держав її мягонькі, біленькі, делікатні пальчики майже несвідомо через довший час в своїй руці. Дістав ніби якогось завороту голови, так чогось нині взяла его палка туга за любовю, за ніжністю, — щораз горячійша ставала її рука в его руці, щораз більшої сили мабирало его тиснене аж нараз его уста притудились до мягонької мов аксаміт ручки.

— О, ви такі добрі, далеко ліпші від мене! — промовив він.

Відтак стямив ся і нагло пустив руку. Що він зробив? Він преці її не любив, відчував то подвійно в сій хвилі. Проснув ся мов би з якогось похміля і відтак аж до кінця вечера був якийсь як би не свій, говорив лиш мало і силдував ся до того, щоби бути веселим і свобідним.

Зараз по тім, коли пожелали собі нового року, попращав ся дуже невдоволений сам з себе.

Гертруда і матір остались роздразнені; сині очи молодої дівчини зайшли слюзамми а матір стояла коло неї і пестячи її, покладала свою руку на її волосє.

— Чи виділи ви, мамо, як він нараз став такий зовсім инший? — спитала Гертруда зтиха крізь слези.

— Алеж сердевно, ти преці знаєш его який він несхильний і як держить ся з боку! — успокоювала пані Фогльова. — Вір мені, що тотя подяка, яку він тобі складав а котру з уваги на его звичайну вдачу можна би навіть назвати бурливою, значить у него справдешні оєвідчини.

— Я не можу тому вірати, бо его поведене опісля —

— Було зовсім природне. Бояв ся, щоби тебе не уразити.

— Ні, ні, мамо він мене не любить, певно що не любить! — Гертруда тихцем заплакала і заслонила собі лице рукою. За хвилику підняла ся, поцілувала матір і лягла спочивати.

Пані Фогльова з сочувством споглядала на неї. — Бідна дитина! Так не може дальше бути. — Він ніколи не набере відваги. Поговорю з ним завтра на розум.

5.

Пані Фогльова не віделядала виконане своєї постанови. Смуток своєї дитини взяла собі до серця. Гертруда любила кандидата, її любов виїшла поволи із взаїмної дружби, а навички щоденних зносин.

Перед обідом післала она Гертруду ачимсь до міста а сама пішла на гору до свого комірника.

(Дальше буде).

СТ. СОКОЛОВСКОГО

Головна агенція дневників

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошення виключно лиш ся агенція.

Найдешевше можна купити лише

В А В К Ц Й Н І Й Г а л и

ул. Сикстуска 32

меблі, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутерії,
старинности і все можливе до домового уладження.

==== Порозуміне в провінцією писемно. =====

Вступ вільний цїлий день.